

شىنجاڭ تەزكىرىچىلىكى

پەسىللىك ژۇرنال
17 - يىل نەشرى

ئومۇمىي 50 - سان

2000 - يىللىق
1 - سان

باش مۇھەررىر: سابىر ئەلى
مۇئاۋىن باش مۇھەررىرلەر:
قادىر ھاپىز
غوپۇر ھوشۇر نىيازى
ئابدۇرۇپ ئېلى

مەسلىھەتچىلەر
ئۇيغۇر سايرانى
ئىمىن قۇرسۇن
نۇرمۇھەممەت دۆلەتى

تەھرىر ھەيئەت ئەزالىرى
(ئېلىببە تەرتىپى بويىچە تىزىلدى)
ئابدۇرۇپ ئېلى، ئابدۇشۈكۈر
نۇردى، ئابدۇقېيۇم خوجا، ئابلەت
نۇردۇن، ئابلەت ئىمىن، رامىلە،
سابىر ئەلى، غوپۇر ھوشۇر
نىيازى، غوجائەخمەت يۈنۈس،
قادىر ھاپىز، قاسىم خوجا، قۇربان
مامۇت

مەسئۇل مۇھەررىر:
ئابلەز ئورخۇن

مۇندەرىجە

ھۆججەتلەر

- جۇڭگو تەزكىرە يېتەكچىلىك گۇرۇپپىسىنىڭ 2 - نۆۋەتلىك
6 - قېتىملىق يىغىنىنىڭ خاتىرىسى 9
مەملىكەتلىك يېڭىچە تەزكىرە مۇۋەپپەقىيەتلىرى كۆرگەزمىسى
بېيجىڭدا ئۆتكۈزۈلدى، ئۆزگىچە تۈس ئالغان شىنجاڭ
كۆرگەزمە ئورنى 5000 دىن ئارتۇق كۆرۈمەتنى جەلپ
قىلدى رېن مىڭجى، ليۇ دېرۇن 14

تارىخ سەھىپىسىدە

- ۋۇ جۇڭشىننىڭ ئوسماننى ئەل بولۇشقا دەۋەت قىلىشى
خوجىلارنىڭ شىنجاڭغا كېلىشى ۋە باش كۆتۈرۈپ چىقىشىنىڭ
ئارقا كۆرۈنۈشى ھۆرمەتجان ئابدۇراخمان فىكرەت 26
«خوتەن تېكىستلىرى» توغرىسىدا خ. ۋ. بايلېي 38
ئۆلكى جازالانغان ۋاڭ مامۇت غازى 44
مەھمۇت قەشقەرى نامىدىكى ئۇيغۇر قىزلار مەكتىپى
تاھىر تاشبايىق 47

يەر ناملىرى تەتقىقاتى

- يەر ناملىرى تەتقىقاتىدىكى بەزى مەسىلىلەر
قۇربانجان ئابلېمىت نورۇزى 53

مەشھۇر شەخسلەر

- تەرەققىيپەرۋەر زات — ھەيدەر سايرانى ئىلچى سايرانى 58

جۇڭگونىڭ غەربىي يۇرتىنى ئىدارە قىلىش تارىخى

- 4 § . ئۇيغۇرلارنى تىنچىتىش 69

شىنجاڭ تەزكىرىچىلىكى

پەسىللىك ژۇرنال
17 - يىل نەشرى

ئومۇمىي 51 - سان

2000 - يىللىق

2 - سان

مەسىلەتچىلەر

ئۇيغۇر سايرانى

ئىمىن تۇرسۇن

نۇرمۇھەممەت دۆلەتى

باش مۇھەررىر: سابىر ئەلى

مۇئاۋىن باش مۇھەررىرلەر:

غوپۇر ھوشۇر نىيازى

ئابدۇرۇپ ئېلى

تەھرىر ھەيئەت ئەزالىرى

(ئېلىپبە تەرتىپى بويىچە تىزىلدى)

ئابدۇرۇپ ئېلى، ئابدۇشۈكۈر

تۇردى، ئابدۇقىيۇم خوجا، ئابىلەت

نۇردۇن، ئابىلەت ئىمىن، سابىر

ئەلى، غوپۇر ھوشۇر نىيازى،

غوجا ئەخمەت يۇنۇس، قادىر ھاپىز،

قاسىم خوجا، قۇربان مامۇت

مەسئۇل مۇھەررىر:

ئابلىز ئورخۇن

مۇندەرىجە

ھۆججەتلەر

ش ئۇ ئار تەزكىرە كومىتېتىنىڭ 2000 - يىللىق خىزمەتلىرىنىڭ

مۇھىم نۇقتىلىرى 1

خىزمەت تەتقىقاتى

تەزكىرە كىتابلىرىدىن پايدىلىنىش توغرىسىدا مەرھابا شاۋدۇن 4

يەرلىك ئالاھىدىلىك ۋە تەزكىرە كىتابلىرىنىڭ سۈپىتى توغرىسىدا 4

بېلىقىز مۇھەممەت 6

تارىخ سەھىپىسىدە

1930 - يىللاردىكى ئۆزبېك قوشۇنى ۋە ئۇنىڭ ئاخىرقى تەقدىرى ...

..... مۇھەممەت ئىمىن قۇربانى 10

قەشقەردىكى يېڭىلىققا كۆچۈش ھەرىكىتى 10

..... ئوئىشى شىنچىرۇ (ياپونىيە) 20

خوجىلارنىڭ شىنجاڭغا كېلىشى ۋە باش كۆتۈرۈپ چىقىشنىڭ تارىخى

خى ئارقا كۆرۈنۈشى ھۆرمەتجان ئابدۇراخمان فىكىرەت 34

شىنجاڭنىڭ يېقىنقى زامان مەتبەئەچىلىكى توغرىسىدا قىسقىچە ئىزدىنىش

..... پولات ھىمىت 43

ئىلمىي مۇھاكىمە

«چاڭموزا يۈسۈپخان» داستانغا يوشۇرۇنغان تارىخ 45

..... ئابدۇرېشىت ھېلىمھاجى 45

مەشھۇر شەخسلەر

ئۇيغۇر تارىخىدىكى مەشھۇر ئاياللار ئاسىيە مۇھەممەت سالھ 49

شىنجاڭدىكى كەسىپلەر

ئەنئەنىۋى تۈگمەن ۋە ئۇنىڭ تۈزۈلۈشى توختى داۋۇت 53

جۇڭگونىڭ غەربىي يۇرتىنى ئىدارە قىلىش تارىخى

II باب چيەنلۇڭ خاننىڭ شىنجاڭغا ھۆكۈمرانلىق قىلىش سىياسىتى

..... 55

شىنجاڭ تەزكىرىچىلىكى

پەسىللىك ژۇرنال
17 - يىل نەشرى

ئومۇمىي 52 - سان

2000 - يىللىق

3 - سان

مەسلىھەتچىلەر

ئۇيغۇر سايرانى

ئىمىن تۇرسۇن

نۇرمۇھەممەت دۆلەتى

باش مۇھەررىر: ساير ئىلى

مۇئاۋىن باش مۇھەررىرلەر:

غوپۇر ھوشۇر نىيازى

ئابدۇرۇپ ئېلى

تەھرىر ھەيئەت ئەزالىرى

(ئېلىپبە تەرتىپى بويىچە تىزىلدى)

ئابدۇرۇپ ئېلى، ئابدۇشۈكۈر

تۇردى، ئابدۇقىيۇم خوجا، ئابلەت

نۇردۇن، ئابلەت ئىمىن، رامىلە،

ساير ئىلى، غوپۇر ھوشۇر

نىيازى، غوجا ئەخمەت يۈنۈس،

قادىر ھاپىز، قاسىم خوجا، قۇربان

مامۇت

مەسئۇل مۇھەررىر:

ئابدۇرېھىم ياقۇپ

مۇندەرىجە

تارىخ سەھىپىسىدە

خوجىلارنىڭ شىنجاڭغا كېلىشى ۋە باش كۆتۈرۈپ چىقىمى -
شىنجاڭ تارىخى ئارقا كۆرۈنۈشى

1 ھۆرمەتجان ئابدۇراخمان فىكرەت

11 تارىخقا ئايلانغان باسىملار ۋارىس تۇردى

..... جياڭ جىيېشى ۋە ئۈچ ۋىلايەت ئىنقىلابى

15 خۇاڭ جىيەنخۇا

يەر ناملىرى تەتقىقاتى

..... ئىلى ۋىلايىتىدىكى يەر ناملىرى ھەققىدە

29 ئابلىمىت مۇھەممىدى، ئىسھاق باستى

مەشھۇر شەخسلەر

..... مەڭگۈلۈك تۆھپىكار — گۇناھكار ۋاڭ يۈەنلۇ

35 گاۋ دېشياڭ

مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرى

«تامسىز مۇزىي» دا ساقلىنىۋاتقان يېزىقىسىز مەدەنىيەت

يادىكارلىقلىرى بەكرى ئىبراھىم چاۋۇش 41

تۈنۈگۈن ۋە بۈگۈن

44 ئالتە شەھەرگە سەپەر نەزەرخوجا ئابدۇسەمەت

49 نادىر سۈرەتلەر تۇرسۇن قاھارىي

ئۈنۈڭدىن - بۈنۈڭدىن

..... قەدىمكى غەربىي يۇرت ئاياللىرىنىڭ گىرىم سەنئىتى ...

53 مۇبارەك ئاۋۇت

..... ئۇيغۇرلارنىڭ مەدرىسە مائارىپى ۋە تارىختىكى داغلىق

مەدرىسەلەر ئابلانجان ئۈمىدىيار 62

..... مۇقاۋىدا: ئاماننىساخان قەبرىگاھى («يەكەن ناھىيىسى

تەزكىرىسى» دىن ئېلىندى)

شىنجاڭ تەزكىرىچىلىكى

پەسىللىك ژۇرنال

17 - يىل نەشرى

ئومۇمىي 53 - سان

2000 - يىللىق

4 - سان

مەسلىھەتچىلەر

ئۇيغۇر سايرانى

ئىمىن نۇرسۇن

نۇرمۇھەممەت دۆلەتى

باش مۇھەررىر: سايبىر ئەلى

مۇئاۋىن باش مۇھەررىرلەر:

غوپۇر ھوشۇر نىيازى

ئابدۇرۇپ ئېلى

تەھرىر ھەيئەت ئەزالىرى

(ئېلىپبە تەرتىپى بويىچە تىزىلدى)

ئابدۇرۇپ ئېلى، ئابدۇشۈكۈر

نۇردى، ئابدۇقېيۇم خوجا، ئابلەت

نۇردۇن، ئابلەت ئىمىن، رامىلە،

سايبىر ئەلى، غوپۇر ھوشۇر

نىيازى، غوجا ئەخمەت يۈنۈس،

قادىر ھاپىز، قاسىم خوجا، قۇربان

مامۇت

مەسئۇل مۇھەررىر:

ئابلەز ئورخۇن

مۇندەرىجە

ھۆججەتلەر

ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تەزكىرىچىلىك خىزمىتىگە ئالاقىدار مەسلىھەت توغرىسىدىكى يىغىندىسىنىڭ خاتىرىسى 2

ئاپتونوم رايونلۇق 4 - قېتىملىق تەزكىرە خىزمىتى يىغىنىدا قىلىنغان سۆز ئابدۇقادىر نەسرەدىن 3

ئاپتونوم رايونلۇق 4 - قېتىملىق تەزكىرە خىزمىتى يىغىنىدا قىلىنغان سۆز فېڭ داچېن 9

پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، روھنى ئۇرغۇتۇپ، پائال ئىلگىرىلەپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تەزكىرە خىزمىتىدە تىرىشىپ يېڭى ۋەزىيەت يارىتىلىشىنى تايىلى بەي يۈشى 13

جۇڭگو تەزكىرە يېتەكچىلىك گۇرۇپپىسىنىڭ ئاپتونوم رايونلۇق 4 - قېتىملىق تەزكىرە خىزمىتى يىغىنىغا ئەۋەتكەن تەبرىك خېتى 29

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق 4 - قېتىملىق تەزكىرە خىزمىتى يىغىنىدا قىلىنغان سۆز گاۋ يەنجۈن 30

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق تەزكىرە ئىلمىي جەمئىيىتى 2 - نۆۋەتلىك كېڭىشىنىڭ خىزمىتىدىن دوكلات بەي يۈشى 32

ش ئۇ ئا ر تەزكىرە ئىلمىي جەمئىيىتىنىڭ نىزامنامىسى 38

ش ئۇ ئا ر تەزكىرە كومىتېتىنىڭ تەزكىرە خىزمىتىدىكى ئىلغار كوللېكتىپ ۋە ئىلغار شەخسلەرنى تەقدىرلەش توغرىسىدىكى قارارى 43

ش ئۇ ئا ر تەزكىرە كومىتېتى، ش ئۇ ئا ر تەزكىرە ئىلمىي جەمئىيىتىنىڭ ئاپتونوم رايون بويىچە مۇنەۋۋەر يېڭى تەزكىرە نەتىجىلىرىنى تەقدىرلەش توغرىسىدىكى قارارى 46

ش ئۇ ئا ر تەزكىرە ئىلمىي جەمئىيىتىنىڭ 3 - نۆۋەتلىك كېڭىشىنىڭ باشلىق، مۇئاۋىن باشلىق، باش كاتىپ ۋە مۇئاۋىن باش كاتىپلىرىنىڭ ئىسمىلىكى 48

ش ئۇ ئا ر تەزكىرە ئىلمىي جەمئىيىتىنىڭ 3 - نۆۋەتلىك كېڭىشىنىڭ ئەزالىرى 49

تارىخ سەھىپىسىدە

ئوتتۇرا ئاسىيادىكى مىللەتلەرنىڭ 3 قېتىملىق چوڭ يۇغۇرۇلۇش دولقۇنى ئەسەت سۇلايمان 51

«موڭغۇل» ۋە «مانجۇ» ناملىرى توغرىسىدا ئىمىن نۇرسۇن 67

تۈركلەرنىڭ يارالمىش ئەپسانىلىرى ۋە غەلىتە يۈسۈنلىرى 69

تارىختىكى چۆمۈللەر ۋارىس ئابدۇراخمان 73

«قاچقۇن» لار ۋە ئۇلارنىڭ ئەۋلادلىرى ئوسمان تۆمۈر 75

يەر ناملىرى تەتقىقاتى

«باغراش» نامىنىڭ كېلىپ چىقىشى غەيرەتجان ئوسمان 78